

voedselzoekend langs de takken. Nog een tijdje hoor ik het zingen. Als men zich niet verroert kunnen goudhaantjes vlakbij komen, argeloos, of in dit geval zelfs nieuwsgierig. Dit voorjaar kwam er eentje voedsel zoeken tot bij mijn voeten.

Een vuurgoudhaantje naderde mij eens in een heg tot op een halve meter. Anderen kunnen deze ervaringen met meerdere aanvullen.

Hoewel ons goudhaantje in het plantsoen zong, was het zeker een doortrekker, evenals vele anderen die men in het voorjaar (en soms ook in het najaar) buiten hun broedterrein hoort zingen. Iets om rekening mee te houden bij inventarisaties. Bij twijfel moet men nagaan of een vogel meerdere dagen op dezelfde plaats zingt, om vast te stellen of het een potentiële broedvogel is.

C.P. Sildkema

=====

HERFST OP SCHIERMONNIKOOG

Duizenden brandganzen vliegen wat onrustig heen en weer boven de Bancks Polder. Als de boot van Lauwersoog zo tegen tienem aanlegt tegen de steiger op Schier. De meeste mensen nemen de bus naar het dorp want het is knap koud deze 16e oktober, een harde wind, een temp. van ongeveer 6°C en bovendien nog mistig.

Maar als vogelaar kun je daar geen rekening mee houden.

De vogeltrek is begonnen, op hun onfeilbaar kompas vliegen miljoenen gevederde vriendjes weer naar het zuiden of zo als een slordige miljoen soortgenoten die onze wadden uitgezocht hebben om te wachten op het komend voorjaar.

Waarom zouden ze verder vliegen, hier is voedsel en rust, vooral rust. Tijdens onze tocht die dag zijn we geen mens tegengekomen. Dat is nog mogelijk op Schiermonnikoog. We lopen (mijn vogelvriend en ik) vanaf de steiger onder langs de geasfalteerde dijk die het wadwater buiten de enige polder die Schier rijk is moet houden.

Alleen de veehouderij wordt hier uitgeoefend, hier profiteren onze brandganzen van. We kruipen heel voorzichtig tegen de dijk op om net met de kijker over de kruin te kunnen turen, een machtig gezicht. Ons niet in de gaten hebbende lopen ze rustig te fourageren. We proberen ze te tellen, eerst een honderd stuks en dan kijken hoeveel keer er zo'n hoeveelheid lopen, we komen op het respectabele aantal van ± 2100.

Alhoewel het niet aan onze aanwezigheid kan hebben gelegen gingen ze plotseling weer op de wieden, rusteloos als ze zijn.

Vanaf dat de mens het buskruid heeft uitgevonden zijn deze prachtige vogels zenuwachtig. Jammer, anders had ik hen kunnen vertellen dat ik graag volgend jaar met hen terug zou vliegen net als Niels Holgerson naar het land waar de mensen feestvieren als de kraanvogels terugkomen: Zweden.

Het blijft koud en de lichte mist wil ook niet wijken, we besluiten een volgende keer maar naar de kwelder te gaan en lopen nu verder naar de duinen. In augustus is het de paarse kleur van het bloeiend lamsoor gelijkend op een heideveld, nu zijn het de rode-oranje bessen van de duindoorns die zorgen voor een kleurrijk geheel.

Opvallend is dat er ook struiken zijn zonder bessen.

Na onze flora geraadpleegd te hebben blijkt dat alleen vrouwelijke struiken vruchten dragen. Duizenden spreuwen, lijsters, kramsvogels en koperwieken zijn bezig de struiken te plunderen. Overal hoor en zie je troepjes vinken, kepen, groenlingen en gorzen. Allen hebben ze het even druk.

In de verte vliegen zowaar al een stelletje echte wintergasten, "grijze kraaien", die doen denken aan wit besneeuwde velden. De mist is nu geheel opgetrokken en de zon zorgt voor stralend herfstweer. Vlak bij ons "bidt" een torenvalk, nu eens "staande", dan weer heen en weer zwevend net zo lang tot hij een muisje heeft gelokaliseerd en vervolgens bemachtigd, waarbij hij pijlsnel naar beneden schiet. We lopen nu door de grote duinvallei, letterlijk tussen de konijnen en de fazanten. Voor ons ligt de lange stuifdijk, net of hij ligt te rusten, tegen de branding van de Noordzee die we nu duidelijk kunnen horen. We klauteren er tegenop en gaan zo hoog mogelijk zitten vanwaar we een prachtig uitzicht hebben, aan de ene kant de schitterende duinen met hun fracie herfstkleuren en aan de andere kant het brede witte strand met daarachter de zee.

Nu geen bruingebrande mensen of grote fortten bouwende rinderen op het strand, alles stil en verlaten. De lange slierten eidereenden vlak boven de golven vliegend lieten verstek gaan en de zwarte zee-eenden zijn nog niet gearriveerd. Via de reddingsweg door het roeras gaan we naar het dorp.

Misschien dat we hier de kiekendieven nog tegenkomen. Genietend van het melodieuze liedje dat een roodborst vanuit een oude vlierstruik door het struweel laat klinken, komt opeens laag overvliegen een grote donkerbruine vogel. Hij lijkt op een buizerd, hij heeft echter een langere staart. Af en toe zweeft hij, zijn brede flapvleugels scheef omhoog gedragen. Dit was de bruine kiekendief. We volgen hem met de kijker en zien dan plots nog twee kiekendieven komend in onze richting. Dit lijken wel grauwe, ze hebben smallere vleugels.

Doordat ze plots van richting veranderen zien we duidelijk hun witte stuitvlek welke de bruine niet heeft. Is het niet geweldig dat deze prachtige vogels hier in het voorjaar nog ongestoord hun jongen groot kunnen brengen?

We naderen nu het enige dorp van Schier Oosterburen, welk geheel verschilt van de dorpen op de overige eilanden.

Oosterburen heeft bomen, de oude vissershuisjes staan verscholen onder forse iepen, essen en esdoorns. Na wat op krachten gekomen te zijn in een van de weinige restaurants besluiten we om het laatste stukje naar de boot ook nog maar te lopen. We hebben nog een half uurtje. Het wordt al iets donker als we aan boord stappen.

Vaarwel Schiermonnikoog. Van mij mag je altijd een vogeleiland blijven.

J. Glas

=====

BRAAMSLUIPERS

Een paartje braamsluipers liet zich voor het eerst in onze tuin horen op 26/4 en begon op 30/4 met nestbouw in een nog kale berberisheg. Er volgde een "speelperiode" tot de heg was dichtgegroeid. Twee berke-bomen op ca. 6 m van het nest vormden zangposten. Van 12 tot 24/5 werden 5 eieren bebroed, waarvan naar later bleek één niet was uitgekomen. De verzorging van de jongen tot het uitvliegen op 3/6 was enerverend. Kauwen kwamen beide vogels zwijgend tegemoet tot op enkele meters, zonder de richting van hun nest te verraden. Pas na vertrek van de kauw (veelvuldige fourageerder) ging één van de braamsluipers terug naar eieren of jongen langs de geijkte sluipweg. Soortgenoten en katten gaven de meeste overlast en daarop werd met de felle alarmroep gereageerd. Tegen katten konden we de bodem onder het nest met stekelige berberistakken bedekken.